

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»**

**ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ**

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОЗНАЙОМЧА ПРАКТИКА**

для студентів

Освітньої програми:	Психологія
Рівня вищої освіти:	першого (бакалаврського)
на здобуття освітнього ступеню:	бакалавра
за спеціальністю:	053 Психологія
Галузь знань:	05 Соціальні та поведінкові науки

Рівне – 2020

Робоча програма: Ознайомча практика
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія

Розробник: доктор психол.наук, проф. Юрченко В.М.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології

Протокол від 27 серпня 2020 р. № 1

Завідувач кафедри _____ доц. Михальчук Ю.О.
(підпис)

Схвалено навчально-методичною комісією педагогічного факультету

Протокол від 27 серпня 2020 р. № 1

Голова _____ доц. Хом'як О.А.
(підпис)

Гарант освітньо-професійної програми «Психологія» зі спеціальності 053 Психологія у галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки рівня вищої освіти першого (бакалаврського)

доц. Мороз О.І. _____ (підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Рівень вищої освіти, Галузь знань, спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - відповідних ECTS 3 / 3 Загальна кількість годин (денна/заочна форми навчання) – 90/90	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність: 053 Психологія	Нормативна	
		Рік підготовки:	
		2-й	2-й
		Семестр	
		4-й	4-й
		Самостійна робота	
		год. 90	год.90
		Вид контролю:	
		4-й семестр - залік	

2. Мета та завдання курсу

Робоча програма з ознайомчої практики складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 053 Психологія.

Програма визначає загальний порядок організації, проведення і підведення підсумків ознайомчої практики здобувачів вищої освіти у процесі їх підготовки на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти.

Ознайомча практика є одним із компонентів складової освітньої програми підготовки здобувачів бакалаврського ступеня. Згідно з навчальними та робочими навчальними планами бакалаври проходять практику у 4 семестрі другого року навчання протягом 2-х тижнів. Загальний обсяг практики складає 90 годин (3 кредита).

Основною метою ознайомчої практики є: ознайомлення студентів зі специфікою роботи психолога в закладах освіти. Практика спрямована на ознайомлення з особливостями роботи практичного психолога та психологічної служби закладу освіти. Студенти ознайомлюються із системою психологічної служби в закладах освіти, її структурою, основними нормативно-правовими документами, що регулюють діяльність практичного психолога, специфікою та напрямками роботи окремих навчально-виховних закладів (загальноосвітніх шкіл, ліцеїв, гімназій, колегіумів, навчально-виховних комплексів).

Практика здобувачів освітнього ступеня бакалавра передбачає безперервність та послідовність її проведення для формування достатнього рівня практичних компетентностей відповідно до запланованих результатів підготовки.

Під час проходження ознайомлювальної практики студенти безпосередньо не залучаються до практичної діяльності, проте, виконують нескладні завдання навчального, професійно-орієнтованого характеру. Ці професійно-орієнтовані завдання студенти формують самостійно після аналізу досвіду роботи практичного психолога. Дозволяється виконання планово-підготовчого етапу професійно-орієнтованого завдання у складі не більш трьох осіб.

Основними формами роботи студентів-практикантів є бесіда з практичним психологом, спостереження за його діяльністю, а також виконання таких практичних завдань як ознайомлення з робочою документацією практичного психолога, складання розгорнутого плану виконання професійно-орієнтованого завдання, що передбачає підбір науково-методичної літератури з певної психологічної проблеми та формулювання припущень про причини її виникнення, планування консультації з іншими фахівцями, складання розгорнутого плану виконання завдання, підбір методів та аналіз ресурсів, передбачення проблемних моментів, підготовка матеріалів, необхідних для виконання завдання, здійснення самоаналізу проходження практики.

Завдання:

- ознайомлення зі структурою психологічної служби в освіті та її функціональними підрозділами;
- вивчення відповідної нормативної документації;
- вивчення досвіду роботи практичного психолога загальноосвітньої

школи (практичного психолога громадської організації);

- стимулювання розвитку професійної самосвідомості майбутніх психологів;
- розширення уявлень студентів про зміст, форми, методи та специфіку роботи психолога в навчально-виховних закладах;
- поглиблення знань другокурсників із практичної психології, уміння відмежовувати галузь компетентності практичного психолога від галузі компетентності інших педагогічних працівників;
- розвиток умінь та навичок організовувати і планувати виконання професійно-орієнтованого завдання.

Під час проходження ознайомчої практики студенти, майбутні психологи, набувають таких програмних компетентностей: ЗК (загальні компетентності), СК (спеціальні компетентності).

ЗК (загальні компетентності):

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК9 Здатність працювати в команді.

СК (спеціальні компетентності):

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку

СК12. Здійснювати практичну діяльність на волонтерських засадах

Результати навчання за дисципліною

Опанувавши програму практики, студенти повинні мати такі **програмні результати:**

ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПР7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки

ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефаківців.

ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога

ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

ПР19. Виявляти готовність до соціального служіння та соціальної відповідальності, роботі на волонтерських засадах.

3. Програма ознайомчої практики

Загальні положення

Практика спрямована на початкове знайомство зі структурою системи психологічної служби в Україні та її функціональними підрозділами.

Для виконання завдань ознайомчої практикистуденти направляються у заклади освіти – шкільні та дошкільні. Студенти ознайомлюються з системою психологічної служби закладів освіти, їх структурою, основними нормативно-правовими документами, що регулюють діяльність психолога, специфікою і напрямками роботи.

Здобувачі дотримуються внутрішнього розпорядку, єдиного плану роботи, традицій, трудової дисципліни, проводять єдину принципову лінію в стосунках з дітьми. Як члени колективів вони беруть активну участь в організації їх діяльності, вивчають і узагальнюють досвід психолога.

Спілкування студентів із психологом / керівництвом організацією повинно будуватися на основі пошани, такту, взаєморозуміння, творчого обговорення психологічних проблем.

Особливості проходження ознайомчої практики

1. Ознайомлення з навчальним закладом, де проходить практика.
2. Знайомство з працівниками психологічної служби та їх посадовими обов'язками.
3. Ознайомлення зі специфікою роботи психолога закладу, основними напрямками діяльності та функціями психологічної служби:
 - практична діяльність (діагностична, консультативна, профілактична, корекційно-відновлювальна та розвивальна робота);
 - методична діяльність (систематизація й оформлення психологічної документації, результатів психологічних досліджень);
 - викладацька (проведення лекційних та семінарських занять);
 - наукова (збір та аналіз матеріалів за визначеною проблематикою).
4. Ознайомлення з робочою, звітною та нормативною документацією психолога.
5. Виконання планово-підготовчого етапу професійно-орієнтованого завдання, які вирішував практичний психолог.
6. Проведення інтерв'ю з психологом закладу.

Студенти *денної* форми навчання здають матеріали практики викладачу кафедри впродовж трьох днів після її завершення.

Студенти *заочної* форми навчання матеріали проходження практики подають викладачу кафедри у перші три дні заліково-екзаменаційної сесії.

Студенти заочної форми навчання, які працюють на посаді практичного психолога, *звільняються* від проходження і здачі матеріалів ознайомчої практики (завірена печаткою копія трудової книжки та характеристика на студента прикладаються).

За результатами проходження ознайомчої практики виставляється *диференційований залік*. Оцінка залежить від якості виконання професійно-

орієнтованих завдань і кількості виконаних завдань з діагностичної та психокорекційної роботи. Особлива увага звертається на самоаналіз пройденної практики.

ЗМІСТ ДІЯЛЬНОСТІ

I. Початковий період практики

1. Участь у настановчій конференції, знайомство із метою, завданнями, змістом практики, правами й обов'язками студента-практиканта, особливостями організації діяльності практикантів та вимогами до звітної документації.
2. Ознайомлення із закладом заклад середньої або дошкільної освіти, де проходить практика.
3. Участь у бесіді з адміністрацією установи / організації. Знайомство із системою психологічної роботи установи, діяльністю колективу, режимом роботи.
4. Знайомство з працівниками закладу та їх посадовими обов'язками.
5. Ознайомлення зі специфікою роботи психолога закладу, основними напрямками діяльності та функціями психологічної служби.
6. Складання індивідуального плану роботи на основі календарно-тематичного плану психолога.
7. Ознайомлення з робочою, звітною та нормативною документацією психолога.

II. Основний етап практики

1. Допомога психологу в оформленні необхідної документації, підготовки до індивідуальних / групових психодіагностичних занять з дитиною / дітьми.
2. Проведення інтерв'ю з психологом закладу під час якого практиканти з'ясовують такі питання:
 - ✓ основні напрямки і задачі професійної діяльності практичного психолога навчального закладу (громадської організації);
 - ✓ професійно-етичні питання діяльності практичного психолога;
 - ✓ психологічні особливості взаємодії і спілкування психолога з клієнтами;
 - ✓ необхідність вивчення студентами-практикантами наукової і методичної літератури, яка відповідає основним напрямкам роботи психологічної служби.

III. Заключний етап практики

1. Оформлення звітної документації.
2. Участь у підсумковому обговоренні результатів практики.

4. Форми та методи контролю

Програмою практики передбачена система поточного та підсумкового контролю виконання як окремих розділів, так і всієї програми практики.

Студенти під час ознайомчої практики ведуть щоденники практики, у яких відображають реалізацію змісту практики. Матеріали щоденника використовуються для підсумкового звіту про виконану на практиці роботу.

В індивідуальному плані студент-практикант робить помітки про виконання

намічених видів роботи.

Відвідуючи заняття психолога, практикант веде відповідні записи у щоденнику практики, фіксує зміст роботи психолога, робить відповідні зауваження щодо ефективності застосування певних методів, прийомів.

Керівник практики відвідує заняття студентів, аналізує їх разом з психологом, регулярно перевіряє якість ведення документації. Для забезпечення узгодженої дії всіх членів групи, що проходять практику в певній установі, на початку основного періоду кожен практикант подає керівнику план проведення заходів із зазначеними темами, датою, місцем і часом їх проведення.

Підсумкове оцінювання роботи студента-практиканта проводиться керівником практики на підставі аналізу звітної документації та роботи студента під час практики.

5. Професійно важливі питання, які з'ясовують студенти під час проходження ознайомчої практики

Основні напрямки і задачі професійної діяльності практичного психолога ЗСО, ЗДО.

Професійно-етичні питання діяльності практичного психолога.

Психологічні особливості взаємодії й спілкування психолога з дітьми та їх батьками, колегами.

Необхідність вивчення студентами-практикантами наукової і методичної літератури, яка відповідає основним напрямкам роботи психологічної служби організації.

Під час проходження практики може статися, що психолог закладу відмовляється надавати студентам-практикантам робочу документацію, посилаючись на принцип конфіденційності (зразки звітів, журнал щоденного обліку роботи чи журнал корекційно-відновлювальної та розвивальної роботи) або вважаючи документи (план роботи на рік чи на місяць) інтелектуальною власністю, яку не хоче поширювати. У такому випадку студенти не вступають у конфронтацію із працівником психологічної служби, не залучають до нього адміністративних працівників навчального закладу, а зазначають цей факт у відгуку про проходження практики.

6. Вимоги до звітної документації

За підсумками проведеної роботи студенти здають керівнику практики таку документацію:

- Відомості про заклад (повна назва, адреса, телефони, прізвище, ім'я, по батькові адміністративних працівників і психолога закладу).
- Матеріали інтерв'ю з психологом, оформлені у формі стінної газети або в іншій формі (додаток В).
- Опрацьовану документацію психолога закладу (у рукописному або електронному варіанті чи у формі ксерокопії) (додаток Б).
- Матеріали планово-підготовчого етапу професійно-орієнтованого завдання, яке виконував практичний психолог з аналізом його результатів.

- Звіт про щоденну роботу (додаток Г).
- Самоаналіз проходження практики: етап самоаналізу, групової рефлексії та самоаналізу.
- Звіт про щоденну роботу.

При оцінюванні роботи студентів-практикантів беруться до уваги:

- характеристика, надана установою, де відбувалася практика;
- якість виконання індивідуальних завдань;
- рівень оформлення звітної документації.

7.Форми та методи контролю

Поточний контроль здійснюється керівником практики протягом проходження студентами ознайомчої практики шляхом оцінки їх систематичної роботи.

Форма підсумкового контролю – залік. Підсумковий контроль здійснюється у кінці проходження практики шляхом оцінювання цілісної систематичної діяльності практиканта протягом конкретного періоду. Кінцевим результатом ознайомчої практики є захист її результатів перед комісією у формі звітної конференції.

8.Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка «відмінно» (А / 90-100 балів) ставиться, якщо заходи – психодіагностичні, консультативні, корекційні, просвітницькі було проведено на високому науковому й організаційно-методичному рівнях. Характеристика позитивна з відмінною оцінкою, документація оформлена відповідно до вимог.

Оцінка «добре» (В / 82-90; С / 75-81) ставиться, якщо студент психодіагностичні, консультативні, корекційні, просвітницькі заходи провів на достатньому науковому та методичному рівнях, успішно вирішував завдання, однак припускався незначних помилок у побудові та проведенні заходів. Характеристика позитивна з оцінкою «добре», документація оформлена відповідно до вимог.

Оцінка «задовільно» (Д / 67-74; Е / 60-66) ставиться, якщо у реалізації психодіагностичних, консультативних, корекційних, просвітницьких заходів помилявся, недостатньо ефективно застосовував психолого-педагогічну теорію, не завжди був спроможний встановити контакт з дітьми / дорослими, під час аналізу заходів не виявляв чи не розумів сутності та причин своїх помилок і недоліків. Характеристика позитивна з оцінкою «задовільно», оформлення документації не повністю відповідає вимогам.

Оцінка «незадовільно» (Fх / 35-39, F / 1-34) ставиться, якщо у реалізації психодіагностичних, консультативних, корекційних, просвітницьких заходів допущено серйозні помилки; якщо студент виявив поверхові знання психолого-педагогічної теорії та некритично ставиться до своєї роботи. Характеристика негативна з оцінкою «незадовільно», оформлення документації не відповідає вимогам. Студенту пропонується пройти повторний курс навчання.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОцінкаECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно зможливістю повторного складання	не зараховано зможливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно зобов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано зобов'язковим повторним вивченням дисципліни

8. Методичні рекомендації

Ознайомча практика студентів організовується деканатом педагогічного факультету та кафедрою психології на підставі наказу по університету. Безпосереднє керівництво ознайомчою практикою студентів здійснюють керівники практики – викладачі кафедри психології.

Перед початком практики проводиться настановча конференція, на якій студентам роз'яснюються завдання і зміст практики, а також порядок її проходження.

Під час практики студенти виконують розпорядження адміністрації закладу. Щоденне навантаження студента становить 5-6 годин робочого часу.

Режим роботи студентів-практикантів визначається керівниками практики. У процесі практики студенти проводять залікові види робіт, беруть участь у їх обговоренні та аналізі, ведуть щоденник практики. Кількість залікових видів робіт визначається програмою практики.

У разі порушення поставлених вимог студент-практикант усувається від проходження практики. Такий студент, а також практикант, робота якого визнана незадовільною, вважаються студентами, що не виконали навчальний план семестру. За рішенням деканату факультету для них може бути призначено повторне проходження практики без відриву від навчальних занять в університеті.

На період практики в кожній групі студентів призначається староста. В обов'язки старости входить облік відвідування студентів, загальна організація роботи, оповіщення студентів про консультації та інші види робіт, виконання доручень керівників практики.

Ознайомча практика завершується підсумковою конференцією, на ній

підводяться підсумки, здійснюється захист матеріалів практики, оцінюються результати роботи.

10. Рекомендована література

1. Анисимов О. С. Методологическая версия категориального аппарата психологии / Анисимов О. С. – Новгород, 1990. – 334 с.
2. Анцупов А. Я. Конфликтология в схемах и комментариях / А. Я. Анцупов, С. В. Баклановский. – СПб. : Питер, 2005. – 288 с
3. Архангельский С. Учебный процесс в высшей школе, его закономерные основы и методы : учеб.-метод. пособ. / Архангельский С. – М. : Высш. школа, 1980. – 368 с.
4. Асмолов А. Личность как предмет психологического исследования / Асмолов А. – М. : Знание, 1984. – 104 с.
5. Бабанский Ю. К. Проблемы повышения эффективности педагогических исследований / Бабанский Ю. К. – М. : Педагогика, 1982. – 192 с.
6. Балл Г. О. Культурологічні та психолого-педагогічні аспекти гуманізації освіти : наук.-метод. зб. / Балл Г. О. – К. : Наук. думка, 1998. – 196 с.
7. Балл Г.О. Здібності учнів та принципи їх урахування в підготовці до професійної праці / Г.О. Балл // Професійно-технічна освіта. – 1998. – № 1. – С. 45 - 48.
8. Беспалько В. П. Системно-методическое обеспечение учебно-воспитательного процесса подготовки специалистов / Беспалько В. П. – М. : Высш. шк., 1989. – 141 с.
9. Бех І. Наукові засади проведення експерименту (у сфері виховання). (Педагогічні дослідження з проблем виховання) / І. Бех // Рідна школа. – 2001. – № 10. – С. 36-40.
10. Библер В. С. Культура. Диалог культур / В. С. Библер // Вопросы философии. – 1989. – № 6. – С. 31–42.
11. Библер В. С. От наукоучения – к логике культуры: два философских введения в двадцать первый век / Библер В. С. – М. : Политиздат, 1990. – 413 с.
12. Богиня Д. П. Ментальний чинник у сфері праці: проблеми теорії і практики / Д. П. Богиня, М. В. Семикіна ; Ін-т економіки НАН України. – К. : Видавнича фірма "Шторм", 2003. – 382 с.
13. Вайнола Р. Х. Сучасні моделі професійної підготовки в контексті особистісно-орієнтованої парадигми // Вісник Луганського національного педагогічного університету імені Тараса Шевченка. – Педагогічні науки, № 6 (123), березень 2007, С. 29-38.
14. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи : метод. посіб. для студ. магістратури / Вітвицька С. С. – К. : Центр навчальної літератури, 2003. – 316 с.
15. Вульфів Б. З. Учитель: професійна духовність / Б. З. Вульфів // Педагогіка. – 1995. – № 2. – С. 48–52.
16. Гончаренко С. У. Педагогічні дослідження : методологічні поради молодим

- науковцям / Гончаренко С. У. – Київ-Вінниця : ДОВ «Вінниця», 2008. – 278 с.
17. Давыдов В. П. Методология и методика проведения психолого-педагогического эксперимента / Давыдов В. П., Образцов П. И., Уман А. И. – М. : Логос, 1998. – 198 с.
 18. Дубасенюк О. А. Професійна виховна діяльність педагога: досвід порівняльного дослідження / Дубасенюк О. А. – Житомир : [б. в.], 2002. – 192 с.
 19. Дубич К. В. Методичні рекомендації для наставників академічних груп та відповідальних за виховну роботу на кафедрах та факультетах з організації та проведення навчально-виховної роботи з особистісно орієнтованого виховання у вищих навчальних закладах / К. В. Дубич – Рівне , РІ ВМУРоЛ “Україна” , 2017. – 68 с.
 20. Єгорова Є.В. Методика виявлення та оцінки засобів втілення старшокласниками професійних планів у реальність : Методичні рекомендації / Є.В. Єгорова. – К. : Науковий світ, 2001. – 44с.
 21. Зверева І. Д. Соціально-педагогічна робота з дітьми та молоддю в Україні: теорія і практика : монографія / Зверева І. Д. ; М-во освіти і науки України ; Ін-т проблем виховання Академії педагогічних наук. – К. : Правда Ярославичів, 1998. – 393 с.
 22. Зінченко В.П., Янцур М.С. Проблеми реалізації системи професійної освіти молоді / В.П. Зінченко, М.С. Янцур // Професійна орієнтація і методи профорієнтаційної роботи. – К., 1995. – С.3-23.
 23. Зязюн І. А. Краса педагогічної дія : навч. посіб. / І. А. Зязюн, Г. М. Сагач ; Інститут педагогіки і психології професійної освіти АПН України. – К. : Українсько-фінський інститут менеджменту і бізнесу, 1997. – 67 с.
 24. Зязюн І. А. Неперервна професійна освіта: проблеми, пошуки, перспективи : монографія / Зязюн І. А. – К. : Видавництво «Віпол», 2000. – С. 11–58.
 25. Каган М. С. Философия культуры : [учеб.-метод. пособ.] / Каган М. С. – СПб. : ТООТК «Петрополис», 1996. – 393 с.
 26. Кан-Калик В. А. Педагогическое творчество : кн. для учителя / В. А. Кан-Калик, Н. В. Никандров. – М. : Педагогика, 1990. – 144 с. – (Б-ка учителя и воспитателя).
 27. Кан-Калик В. А. Учителю о педагогическом общении : кн. для учителя / Кан-Калик В. А. – М. : Просвещение, 1987. – 190 с.
 28. Климов Е.А. Психолого-педагогические проблемы профессиональной консультации / Е.А. Климов. – М. : Знание, 1983. – 95 с.
 29. Коган Л. Исследование культуры в парадигме культурной коммуникации / Л. Коган // Социология в России / под. ред. В. А. Ядова. – М. : [б. и.], 1998. – С. 324-335.
 30. Краевский В. В. Содержание образования: вперед к прошлому / Краевский В. В. ; [под ред. С. И. Караваева]. – М. : Пед. о-во России, 2000. – 36 с.
 31. Крутецкий В. А. Основы педагогической психологии. – М. : Просвещение, 1972. – 255 с.
 32. Крылова Н. Б. Формирование культуры будущего специалиста : [учеб.-метод.

- пособ.] / Крылова Н. Б. – М. : Высш. шк., 1990. – 142 с.
33. Кузьмина Н. В. Профессионализм личности преподавателя и мастера производственного обучения : [учеб.-метод. пособ.] / Кузьмина Н. В. – М. : Высш. шк., 1990. – 177 с.
34. Кузьмина Н. В. Психологическая структура деятельности учителя и формирование его личности: очерки психологии труда учителя / Кузьмина Н. В. – Л. : Изд-во Ленингр. ун-та, 1967. – 183 с.
35. Максименко С. Д. Психологія в соціальній та педагогічній практиці / С. Д. Максименко. – К. : Наукова думка, 1998. – 440 с.
36. Методика навчання і наукових досліджень у вищій школі: навчальний посібник / [С. У. Гончаренко, П. М. Олійник, В. К. Федоренко та ін.]; за ред. С. У. Гончаренка, П. М. Олійника. – К. : Вища шк., 2003. – 323 с.
37. Науково-освітній потенціал нації: погляд у ХХІ століття : зб. наук. пр. : в 2 кн. / [В. Литвин, В. Андрущенко, А. Гуржій та ін. ; за ред. В. Литвина]. – К. : Навч. книга, 2004. – Кн. 2. Освіта і наука: творчий потенціал державо- і культуротворення. – 672 с.
38. Національна доктрина розвитку освіти // Освіта: Всеукраїнський громадсько-політичний тижневик. – № 26 (4984). – 2002 р. – С. 2-4.
39. Нісімчук А. С. Сучасні педагогічні технології: навчальний посібник / Нісімчук А. С., Падалка О. С., Шпак О. Т. – К. : Просвіта : Кн. Пам'яті України, 2000. – 368 с.
40. Нормативно-методичні положення по розробці засобів діагностики рівня освітньо-професійної підготовки / [Л. Л. ТОВАЖНЯНСЬКИЙ, Є. І. СОКОЛ, М. М. СІРЕНКО та ін.]. – Х. : ХП, 2008. – 28 с.
41. Освітні технології: навчально – методичний збірник / [О. М. Пехота, А. З. Кіктенко, О. М. Любарська та ін.]; за заг. ред. О. М. Техоти. – К. : А.С.К., 2001. – 216 с.
42. Поліщук С. Психологічний парктикум в системі підготовки практичних психологів. Навчально-методичний посібник / Світлана Поішчук. – К. : Університетська книга, 2018. – 134 с.
43. Роджерс К. Взгляд на психотерапию. Становление человека / К. Роджерс. – М. : Прогресс, 1994. – 466 с.
44. Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии : учеб. пособ. / Рубинштейн С. Л. – СПб. : Питер Ком, 1998. – 688 с.
45. Степко М. Ф. Модернізація вищої освіти України і Болонський процес / М. Ф. Степко, Я. Я. Болюбаш, К. М. Левківський, Ю. В. Сухарніков // Освіта. – 2004. – № 38. – С. 12–17.
46. Федорчук В. М. Соціально-психологічний тренінг «Розвиток комунікативної компетентності викладача» / Федорчук В. М. – Кам'янець-Поділ. : Абетка, 2003. – 240 с.
47. Флоренская Т.А. Диалог как метод психологии консультирования (духовно ориентированный подход) / Т.А. Флоренская // Психологический журнал. – 1994. – № 5. – Т. 15. – С. 44-45.
48. Франкл В. Человек в поисках смысла / В. Франкл. – М. : Прогресс, 1990. –

359 с.

- 49.Чеснокова И. И. Проблема самосознания в психологии / И.И. Чеснокова. – М. : Наука, 1977. – 144 с.
- 50.Ярошевский М. Г. История психологии : учеб. пособ. / Ярошевский М. Г. –3-е изд., дораб. – М. : Мысль, 1985. – 575 с.
- 51.Maslow A.H. Toward'a Psychology of Being. - № 4. Van Nastrana, Reinhold, 1962. - 20p.
- 52.Maslow A. H. Some Educational implications of the Humanistic Psychology // Harvard Educational Review. - 1968. - Vol. 38. - № 04. - P. 670-692.
- 53.Theories of Value and Problems of Education / Ed. by Philipp G. Smith. – Urbana : Univ. of Illinois Press, 1970. – 73 p.

11. Інформаційні ресурси в Інтернеті

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського -<http://www.nbuv.gov.ua>

Електронна бібліотека НПН України - <http://lib.iitta.gov.ua>

Актуальні проблеми психології -<http://appspsychology.org.ua/index.php/ua/dlia-avtoriv>

Актуальні питання сучасної психології -
http://library.sspu.sumy.ua/wpcontent/uploads/2018/04/Aktualny_pitannya_suc.psihologii

Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України-<http://psychology-naes-ua.institute/>

Українська бібліотека - <http://ualib.com.ua/>

Психологія-<http://psych.kiev.ua>

Соціальні науки-[http:// social-science.com.ua/](http://social-science.com.ua/)

www.rada.gov.ua

www.mon.gov.ua

www.osvita.org.ua

Додаток А

**Міністерство освіти і науки України
Приватний вищий навчальний заклад
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»**

Кафедра психології

**Звітна документація
з ознайомчої практики**

студентки 2 курсу __групи

ступеня вищої освіти «Бакалавр»

**педагогічного факультету
заочної форми навчання
П. І. Б.**

**Керівник практики від
факультету:
наук. ступінь, наук. звання
П.І.Б.**

**Звіт захищено
«_____» _____ 20__р.
з оцінкою «_____» _____**

Рівне-2021

**Перелік нормативних документів роботи
психолога**

1. Положення про психологічну службу.
2. Положення про психологічний кабінет.
3. Нормативи часу на різні види роботи психолога.
4. План роботи психолога на рік.
5. План роботи психолога на місяць.
6. Журнал щоденного обліку роботи.
7. Тижневий графік роботи.
8. Журнали проведення корекційно-відновлювальної та розвивальної роботи.
9. Журнали психологічного аналізу занять.
10. Інформація про форми і терміни звітності.
11. Зразки звітів.

Орієнтовний план інтерв'ю з психологом

- ✓ У чому полягає специфіка роботи психолога цього закладу?
- ✓ З якими труднощами Ви найчастіше стикаєтесь у своїй роботі? Як їх долаєте?
- ✓ Які, на Вашу думку, найважливіші професійні якості та уміння практичного психолога?
- ✓ Наведіть приклад успішного вирішення Вами професійної проблеми.
- ✓ Наведіть приклад проблеми, яку не вдалося до кінця вирішити.
- ✓ Що би Ви побажали студентам-психологам, виходячи з власного досвіду?

Зразок щоденного обліку роботи студента

Дата	Кількість годин	Вид роботи	Короткий зміст роботи	З ким проводилася	Кількість осіб

